

Plesná, Ostrava

Část obce: Ostrava

Okres: Ostrava-město

GPS souřadnice: 49.863438N, 18.147733E

PSČ: 725 27

Kraj: Moravskoslezský

Správní obvod: Ostrava

První pís. zmínka: 1255 (769 let)

Adresa URL: www.plesna.cz

Památky a zajímavosti Plesná

Mezi kulturní památky naší obce patří: kostel se čtyřmi kapličkami a ohradní zdí a kaplička (bývalá hrobka) na školní zahradě. Tento objekt doplňuje hřbitov, umístěný ve stráni za kostelem. Dále je mezi kulturní památky zařazen památník obětím I. a II. světové války, pomník Rudé armády a pamětní deska interbrigadisty Karla Svobody. Znovu instalována a odhalena byla deska TGM z roku 1930.

Kostel Svatého Jakuba

Původní plesenský dřevěný kostel byl pravděpodobně postaven ve 13. století, písemná zmínka o něm je až z 15. století. Kostel stál na současné školní zahradě, přibližně na místě dnešní kaple, ve které je hrobka hrabat Čaderských. Kolem kostela byl hřbitov obehnaný kamennou zdí. Dle popisu v děkanské kronice z roku 1764 byl dřevěný, deskami obitý, bez klenby, s jednou věžičkou, ve které byly umístěny dva zvony, jeden z roku 1515 a druhý starší. Měl jediný oltář, kazatelnu z vchodem z kostela, křtitelnicí (což je dokladem, že zde byla farnost), maličkou sákrstii, v kostele se rovněž nacházela krypta. Kostel byl zasvěcen sv. Jakubu staršímu.

Základní kámen nového kostela byl položen v říjnu 1787. Postavit jej dal tehdejší majitel Dobroslavického panství, hrabě Wengerski z Ungarschutz za vydatné pomoci občanů všech obcí farnosti.

Vnější i vnitřní vzhled kostela

Chránová loď má 12x18 metrů, věž je vysoká 29 m a jsou v ní tři zvony - Jakub 1000 kg, Marie 150 kg a umíráček 40 kg. Původně byly do kostela přestěhovány staré zvony z dřevěného kostela, postupně však byly přelity a byl zakoupen zvon Svatý Jakub. Za 1.světové války byly zvony rekvírovány a nynější pochází až z roku 1922. Současný oltář byl zbudován v roce 1865, nad ním byl původní obraz sv. Jakuba z r. 1787, ten však byl za 2.světové války zcela zničen a nynější obraz je dílem ak.malíře Františka Mitáčka z r. 1954. Křtitelnice ze sleeského mramoru pochází z r.1874, Křížová cesta z r.1868 a překrásná malba kostela z r. 1929 byla v r. 1959 renovována. Původní varhany byly za 2.světové války zcela zničeny, stejně jako mozaiková okna. Nové varhany byly pořízeny v roce 1946, nová okna pak v letech 1955-1956. Vnější z hled kostela dotváří a umocňují přístupová schodiště ze slezské žuly, kapličky a hřbitov, na jehož spodní, starší části se začalo pohřbívat v roce 1850, o novou horní část byl rozšířen v roce 1895.

Kaplička

Kaplička je kulturní památka vedená Památkovým úřadem, popsána takto: Zděná omítaná stavba s trojúhelníkovým štítem nad průčelím a plechovou střechou. V průčelí je vstup s půlkruhovým uzavřeným otvorem, rámovaným širokým konkávním výžlabkem do něhož přecházejí z průčelí obdélníka basáže, kolem oblouku řezané radiálně na způsob kelnáku. Basáže přecházejí i přes

nároží, jinak jsou stěny hladké. Zelená kovová vrata mají kliky a zámky z 2. rokoka, vnitřek je zaklenut konetou.

Kaplička pochází z 1. poloviny 19. století, vrata pak z 2. poloviny 19. století. Byla postavena na místě starého kostela, na nynější školní zahradě a již tehdy tam byla krypta (hrobka). Dle zápisu v matrice z 26.5.1759 v ní byl pohřben 46-ti letý komorník hraběte Gianiniho Jan Lamenda. To znamená, že kaplička byla postavena po rozebrání starého kostela hrabětem Wengerskim a pak ji převzali další majitelé panství - Czaderští. Teprve později, jak píše Horák, zde byl pochován Pavel von Czaderský. Pravdivost tohoto záznamu dokazuje i dopis jeho pravnuka z roku 1896, založený ve školní kronice, kde píše, že chce navštívit hrob svého praděda v Plesné. Na zadní straně je pak opsán text z tabulky, umístěné tehdy v kapličce. V překladu zní: „Vysoce šlechtitná rytířská rodina Czaderských zřídila tento pomník pro ostatky jejich milovaného, zde ležícího, pana otce pana Pavla, rytíře Czaderského, pána na Dobroslavicích, Velkých Kunčicích a Střebovicích, který v roce 1913 - 26. června v 69-ti letech svého stáří v Opavě zemřel a 2. července slavnostně pochován bude.“

Za války v roce 1945 byla kaplička částečně poškozená, zvláště její umělecky kovaná mřížová vrata. V roce 1985 byla zrenovována. Tuto odbornou práci provedl Vincenc Válek, umělecký kovář, rodák z Nové Plesné, se svým synem.

Památník obětem I. a II. světové války

Dále mezi kulturní památky patří Památník obětem I. a II. světové války, nacházející se ve středu obce vedle školy.

Pomník Rudé armády

Kulturní památkou je i pomník Rudé armády, umístěný v části obce Nová Plesná nedaleko zastávky MHD. Vojska Rudé armády osvobodila Plesnou 26. dubna roku 1945, jak napovídá i název jedné z nejdelších ulic obce.

Pamětní deska interbrigadisty Karla Svobody

Kulturní památkou byla vyhlášena rovněž pamětní deska interbrigadisty Karla Svobody, po němž je pojmenována další dlouhá ulice v obci.

Pamětní deska TGM

Znovu instalována a slavnostně odhalena byla pamětní deska TGM, věnovaná prvnímu prezidentu osvoboditeli Tomáši Garrigue Masarykovi. Je umístěna uvnitř na zdi vstupního schodiště bývalé školy, nyní mateřské školky. V roce 1938 ji sňal a uschoval Ladislav Kolář, čímž ji uchránil před zničením fašisty. Stejně byla ukryta před po fašisty následujícím komunistickým režimem.

